

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Ex Libro Secvndo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

D. IOHANNIS FABRI.

apertissime &c. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendacium x. Eo cap. hæc Chrysoſtomus nobiscū dicit. Cui Roffensis. O linguam impudentissimam, dixisti pridem scire Chrysoſtomum contra te loqui, & nunc rursus a nobiscū dicit. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

EX LIBRO SECVNDO.

Mendacium xi. Oeco. cap. iij. Iohannes erat Helias &c. Cui Roffen. Scriptura non simpliciter affirmat Iohannē Heliam esse, sed cum eiusmodi circumstantijs hoc dicit ut quiuis intelligat, non eundem hominem fuisse Iohānem qui fuerat Helias. Sic enim de Iohanne Christus ait. Et si uultis recipere re ipse est Helias. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendacium xij. Oeco. cap. v. De Christo ait. Qui se alibi lucem, uitem, fontem, aquæ uiuæ &c. Cui Roffensis. Nusquā se uocauit Christus aut lucem, aut uitem, aut fontem corporalem. Dic mihi ubi unquā affirmauit se lucem hanc, aut illam corporalem esse, ubi uitem hanc aut illā corporalē, ubi fontē hūc aut illū corporalem esse &c. Recte ergo mentitus es &c.

Mendaciū xij. cap. ix. Oeco. mendaciū suum hebraici sermonis proprietate fucaturus, scripturā ait pro uerbo substantiuo contentā esse pro nomine uel aduerbio. Cui Roffensis. Iam certum est, si tu solus hebraicā literaturā calleres, nihil uereris confingere, sed si quid possit instituto tuo conferre. Mihi uero tū etsi tenuis earū literarū notitia fuerit, tamen aperte cōspitō, quantū hic moliris nobis imponere &c. Recte er.

Mendaciū xiiij. cap. eo. Oeco. Argumēto leuissimo Christum elicit in suo idiomate aliter enuntiasse, scilicet. Hoc est corpus meum, quā nos utcunquē digladiemur super uerbulo. Cui Roffensis. Si nō desit hebrais uerbū substantiuū præsentis temporis ut iam ostendimus, quo possis argumento colligere Christū in idiomate suo aliter enuntiasse quam nos, & maxime cum præter Matthæi traductionē, alij duo græce etiam periti, nempe Marcus & Lucas hoc ipsum ita scripserunt.

Mm iij

A C T A

Sed & post istos Paulus hebræus ex hebræis etiã ab ipso Christo sic doctus, hoc ipsum ita protulit. Recte ergo mentitus es.

Mendaciũ xv. cap. x. Oeco. De agno pascale legimus phase ipsum dñi. Phase hu la œdonai, id est transitus dñi. Nã phase transitũ significat. Cui Roffen. Nõ enim dixit Mosès agnũ esse phase seu transitũ dñi, sed religionem & ceremoniã, quæ tunc circa agnũ fiebat, phase esse. Erat em hoc nomen huic sacrificio inditum, sicut nostrũ sacrificiũ (ut iam diximus) missa uocat̃ nobis, quare neutra interpretatiõ tua locũ hic habet, aut quod agnus transitũ significat, aut quod sit figura ipsius transitus. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendaciũ xvi. cap. xiiij. Oecol. Sed Rapsodus & scilicet cum suo Papa tam absurdis abhorrentes, malunt dicere substantiã uerti in nihilũ &c. Cui Roffen. Quod aut̃ substantia panis in nihilũ uertat̃ nemo dicit. Ego si Roffensem intelligo in scolas & papã mentiris, hæc eius mens est, & si uerba eius pro sua cõsuetã modestiã sint mitiora. Recte ergo mentitus.

Mendaciũ xvij. Oeco. cap. eo. Et quare in poculo etiã nõ dicit̃, hic sanguis est sanguis meus, sed hic est calix sanguinis. Cui Roffen. Iam opinor cunctis innotescet insana temeritas tua, qui cum de mysterijs augustissimis differas, non tenes tũ quid euãgelistæ scripserint. Quis te precor euãgelistarũ narrauit de poculo dixisse Christũ, Hic est calix sanguinis, quem admodũ tu affirmas. Sed neq; Paulus qui post eos ista tradidit, ita retulit Mattheus utiq; dixit, Hic est em sanguis meus. Lucas uero, Hic calix nouũ testamentũ in sanguine meo, cui subscribit & Paulus. Nullus horũ est qui dixerit, Hic est calix aut poculũ sanguinis mei. Sed ecce quã aptissime Mattheus & Marcus te cõdemnat, referũt em dñm Ihesum acceptũ poculũ, gratis actis dedisse discipulis, dixisseq;. Non hoc est poculũ, neq; hic est calix. Sed hic est sanguis meus, nõ iã demonstrantẽ poculũ, sed eũ liquorẽ q in poculo cõtinebat. Recte.

Mendaciũ xvij. cap. xvij. Oeco. Chrysofomi uerba fraudulenter

D. IOHANNIS FABRI.

dulenter allegat ista scilicet. Nonne per singulos dies offerimus &c. Cui Roffensis. Hic primū oportet annotemus lycophantias tuas, qui nobis non uerum tradis Chrysofomū, sed alibi quidē exuberantē, alibi uero mancū quo magis inferuis at instituto tuo. Sic em̄ post hæc uerba. Et una est hæc hostia non multæ, ipse Chrysofomus cōtinenter subdit, quærens. Et quō una est non multæ, hoc tu expunxisti. Expunxisti & alia que longe maiorē lucē afferunt. Recte ergo mentitus es.

Mendaciū xix. Eodē loco Roffensis Oeco. mendacij sic arguit. Ille uero pergit explicans quem in modū fieri potest, ut illa hostia quæ pro nobis in cruce fuerat Oblata, prorsus ea demisit cum hac quā nos offerimus quottidie. Et hic etiā prætermissio quod ipse dixerat, tua non citra dolū intermisces, id quod lector qui uis deprehendet, ubi uerū Chrysofomū contulerit cum cōmentitio. Recte ergo mentitus es in caput tuū.

Mendaciū xx. Vide lector eodē loco, qui Oeco. mendacis non scater modo, sed ira exundat ut doctissimus pōtifex manuculis literis eius lycophantias, quibus est usus, designarit, quæ hic uir mendacissimus dolo refecauit. Hæc enim uerba sunt quæ suppressit. Qm̄ una est & nō multæ. Alioquin hæc ratione qm̄ &c. unū corpus, quæ aut̄ adiecit collatione dijudicandū lectori reliquit. Neq̄ enim (Roffensis ait) huic horum est animus qm̄ authorē corrūpere non ueret. Recte er.

Mendaciū xxi. ca. xviiij. Ait Oeco. Chrysofomū seipsum declarare quid sacrificiū & oblationē dicat, nempe nihil aliud quam recordationem oblationis. Cui Roffen. Vbi precor istud usq̄ declarauit. Quin p̄fers ipsius uerba. Sicutiq̄ dixit, Non aliud sacrificiū sicut pōtifex, sed ipsum semper facimus, imo recordationem sacrificij operamur. Num his uerbis asserit Chrysofomus sacrificiū istud nihil aliud esse quā recordationē oblationis. An ista cōsequutio tibi ualida uideat̄. Sacrificium istud est recordatio illius oblationis. Ergo nihil aliud quā recordatio &c. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Menda

Mendatiū xxij. cap. eo. Oecol. Et sicut sacrificiū se habet, ita & corpus. Vnde hic est recordatio corpis quæ ipsum corpus dicit. Cui Rossensis. Si liceat in hunc modū expendere, & interpretari sanctorū doctoz cōmentarios, quid tam cito cum specte dici queat ab eis ut non facillime peruertat. Sacrificiū nihil aliud haberi pateris quā recordationē sacrificij, & corpus nihil aliud quā recordationē corpis. At ubi est quod ante dixerat Chrysostomus. Vnus ubiq; Christus est, & hic plenus existēs, & illic plenus unū corpus quæ duo postrema uerbula tu malo prauoq; ingenio sustulisti. Recte ergo &c.

Mendaciū xxiii. Eo cap. Oeco. distinguit inter oblationē quæ semel facta est, & quottidianā. Nam illa est unica & in sancta sanctorū illata, oblatio aut quottidiana est exemplar, Cui Rossen. Distinguit certe, sed non id solū, uerū etiā consiliat & unit quoq;. Nā si tm̄ distinguat inter illā crucis hostiā & hoc altaris sacrificiū, ubi est qd̄ dicit. Id ipsum semper offerimus, nec nūc qdē aliū agnū, crastina aliū, sed semp id ipsum. Proinde unū est sacrificiū. Ecce non distinguit solū, uerū etiā unū & id ipsum facit. In qb^o uerbis tu nullā agni mentionē facis, sed callide uerbulū illud exemisti. Hoc felicitet est expendere Chrysostomi uerba an expungere magis. Recte ergo.

Mendaciū xxiiii. cap. xix. Oeco. Nam licet multæ sunt recordationes, & gratiarū actiones, unius tamen hostiæ sunt, cuius ubiq; memoria par. Cui Rossen. Hoc uerū dicis unius hostiæ sunt, sed illud taces quod dixit Chrysostomus. Et una est hæc hostia non multæ. Et ad illud conuies qd̄ subdit. Sicut em̄ qui ubiq; offerit unū corpus est, & nō multa corpora, ita etiā unū sacrificiū. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendaciū xxv. Eo cap. Oeco. Nam unus ubiq; est Christus, alioqui multi essent Christi &c. Cui Rossen. Si uerba Chrysostomi recte trutinare uelis & expendere, non cætera quæ sequunt̄ pretermittes. Non em̄ ut tu ea recensēs, enunciauit Chrysostomus, sed ita, unus ubiq; est Christus, & hic plenus

D. IOHANNIS FABRI.

plenus existens, & illic plenus unum corpus. Recte ergo.

Mendacium xxvi. cap. xxi. Oeco. Dicendo igitur quod indignum sit concupiscere aliquid alienum &c. Cui Roffen. Hic plane fingis & infarcis tua. Vbi (te queso) quicquid simile dixit Tertullianus. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendacium xxvij. cap. xxij. Oecol. Recte aut hoc opponit Martioni &c. Cui Roffensis. Iam caligine quadam oculos nostros obducere paras, at nihil tibi proderit. Vbi precor in his quinque libris, quos contra Martionem edidit Tertullianus, talem argutiam usque reperis Martioni tributam. Nusquam profecto similis argutiae Tertullianus in tot libris meminit, sed hoc est mesum commentum tuum, sicut & illud quod supra de pane pduxeras, nempe quod esset bona creatura dei boni. Talibus inter se lectis mendatijs os nostrum sublinire moliris. Recte ergo men.

Mendacium xxviii. cap. xxij. Oeco. Aliud Augustini dictum simili dolo interserit quo lector a uero abducatur. Donec (ait) seculum finiat sursum est dominus &c. Cui Roffen. Vellem ubi citare ueris auctorem aliquem, etiam locum designares, quo scripta reperimus ipsius auctoris uerba. Non enim in praesentiarum occurrit mihi locus, quo dixerat haec Augustinus. Tu ergo Oeco, mendax habere donec locum assignes. Recte ergo mentitus.

Mendacium xxix. cap. xxv. Oecol. Obijcit Martionem. Si de pane ideo dixit quod sit corpus, quia figura est corporis, poterat idem de pepone, uel caseo, uel pomo affirmare. Cui Roffensis. O sanctissime deus, quam diu tollerabis huius haeretici mendacia. Nusquam hoc obiecit Martionem, sed est hoc merum commentum tuum ut lector ita circumuenias. Recte ergo mentitus.

Mendacium xxx. cap. eo. Oeco. Tali cuiuspiam obiectioni lepide respondet dicens Martionem peponaceum &c. Cui Roffen. Non huic profecto quam ipse comminisceris obiectioni Tertullianum respondisse palam est ex illis quae praecedunt. Nam proxime superius Tertullianus de Christo loquens ita ratiocinatus est. Si propterea panem corpus sibi finxit, quia corporis ca-

Nn

rebat ueritate, ergo panem debuit tradere pro nobis. Faciebat ad ueritatem Martionis, ut panis crucifigeret. Cur autem panem corpus suum appellat magis quam peponem, quem Martionem corpus loco habuit, non intelligens ueterem fuisse istam figuram corporis Christi, haec uerba ipse Tertullianus. Recte ergo men-

Mendacium xxxi. cap. eo. Oeco. Poterat & alio tempore pati &c. Cui Rossen. Sed quare taces & istud. Potuit & pasca suum, quod una cum discipulis suis edere miro ardore concupisceret, in aliarum rerum speciebus edendum instituisse. Nam istud aequae ad rem attinebat atque priora. Sed ob id panem & uinum delegerit, quod his tanquam figuris corporis & sanguinis sui nosset prophetas olim usos fuisse. Imo potius in talibus figuris usi sunt quod prauiderat illi sub harum rerum speciebus corpus & sanguinem suum consecraturum. Illud crede mihi lector obtulit, ut silendo se mentiri nosce doceret. Recte ergo mentitus es.

Mendacium xxxij. cap. xxvij. Oeco. Panis autem noster agnoscitur spiritualium non est pretiosior, praeterea non magis predicandus &c. Cui Rossen. Impudens os tuum nunquam non mentitur &c. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendacium xxxij. cap. eo. Oeco. Augustinum ad Marcellinum false scribentem inducit. Neque patriarchis fideles nostros esse beatiores, quos aequauit fides, non seddunt inferiores sacramenta. Cui Rossen. Non infitior quosdam ex patriarchis fide de multos Christianorum praecelluisse. At ex eo non consequitur ut nostri sacramentis a Christo traditis nihil nec sint beatiores, quam tum fuerant ipsi patres. Nec hoc sensit Augustinus, neque uerba quae citas illud probant. Recte ergo menti-

Mendacium xxxiiij. cap. xxvij. Oeco. Facit ad hoc & alium Augustini testimonium &c. Cui Rossen. Nihil omnino pro te facit locus, id quod dilucidum erit, si uerba quae proxime antecedunt haud fraudulenter subtraxeris &c. Et paulo post. Ac propterea dixit Augustinus, quae tu similiter omisisti, de caelo certe manna ueniebat. Recte ergo mentitus es in ea.

Menda

D. IOHANNIS FABRI.

Mendaciū xxxv. cap. xxix. Oeco. Es perspicuū est quid si
bi uelit alio loco dicens &c. Cui Roffen. O mentem insanissi-
mam uix potuit Augustinus apertiorib⁹ uerbis præeminen-
tiam sacramentorū nostrorū extulisse, quam in hoc ipso loco
quem iam citauit Oeco. & plane cōtra capillos (ut aiunt) Au-
gustini uerba detorquet &c. Recte ergo mentitus es in ca.

Mendaciū xxxvi. cap. eo. Oeco. Vnde in finitione sacra-
menti &c. Cui Roffen. Aberras Oecolampadi. Neq; enim
ad significantiā eminentiā, sed ad efficacitā alioqui superuaca-
nea foret ea particula & causa existat. Nam ex eo quod dixit
ut imaginem gerat, significantiā ratio exprimitur. Recte er.

Mendaciū xxxvij. cap. xxx. Oeco. Quomodo & illud in
sermone quodā Chrysostomi. Cui Roffen. Quis non hic pla-
ne cernit te traditū in mentem reprobam, qui negas hoc loco
sensisse Chrysostomū uerū Christi corpus & sanguinē in eu-
charistia cōtineri. Non enim potuit rem uerbis efficaciorib⁹
explicasse. Cuius uerba ibi ponit Roffen. Recte ergo men.

Mendaciū xxxviii. cap. eo. Oeco. Quod si ita interpretari
contenderit &c. Cui Roffen. Impudenter etiā admisces men-
dacia quæ non dixit hic Chrysostomus &c. Recte ergo men.

Mendaciū xxxix. cap. eo. Oeco. Calicem in latus Christi.
Cui Roffen. Neq; calicem hic in Christi latus uerti docuit, ut
tu falso cōminisceris, sed sic bibendū admonet, quasi biberes
ex Christi latere. Recte ergo mentitus es in caput tuum.

Mendaciū xxxix. ca. eo. Oecol. Nū si stercus haberes &c.
Cui Roffen. Quā obrem & nihil relinquit substatiā panis q
uadat in secessum. Apertissima igit sunt mēdacia, quæ tanto
patri præter oēm pudorē aut reuerentiā impingis. Recte er.

Mendaciū xl. cap. xxxi. Oeco. Et offenduntur quod post
Christum uinum sanguinem dicimus absq; transelementati-
one miraculosa. Cui Roffen. Ad quod ais nos tuis uerbis of-
fendi cū uinū sanguinē affirmes, atq; istud etiā (ut dicis) post
Christū, Vbi (te queso) Christus hoc dixit, Si locū indicaueris

A C T A

ero tibi perpetuo seruus. Si id nequeas, quia te non pudes
toties inueniri mendacem. Recte ergo mentitus es in caput.

EX LIBRO TERTIO.

Mendaciū xli. cap. ix. Oecol. Neq; enim Christus dicit ut
credamus in pane &c. Cui Roffen. Quid non recenseres uer-
ba Christi. Quid ea fraudulēter subducis. Vereris ne si recen-
sueris ea, protinus a tua sentētia lectorem auersabunt. Chris-
tus dixit, hoc est corpus meum, quod & iussit ut ederemus
in memoriam suae mortis. Recte ergo mentitus es in caput.

Mendaciū xlii. cap. x. Oecola. Vnde & Basilius rogatus a
monachis &c. Cui Roffensis. Sed hic lector obserua, quam
uersute subduxerit Oecolampadius, id quod energiā pro no-
stra sentētia continet tam in Basilio quā etiā in Paulo. Quare
codicem Basiliū & inuenies me ueracem esse. Subtraxit enim
hæc uerba, non dijudicans corpus dñi. In hijs utiq; uerbis to-
tius negotij uis cōsistit. Recte ergo mētitus es in caput tuum.

Mendaciū xliii. cap. xii. Oeco. Non est illa charitas sed ca-
nina rabies. Cui Roffen. Vbi legis eos cupisse dentes in eius
carnib; exercere. Non istud habet priora uerba. Recte er.

Mendacium xliiii. cap. xiii. Oecol. Maior est certe gloria
carnis &c. Cui Roffensis. Quam diu crassam istam eum Ca-
pernaitis tuis imaginationē sequeris, nunq; ipsius sacramen-
ti concipies ueritatem, neq; unq; illucelcet menti tuae negotij
tantipossibilitas. Absit enim a fideiū cordibus, uero modo
Christum credant sub hac specie panis esse, quo posse ullam
iniuriam, aut a dentib; aut a stomacho pati, sed est immunis
ab omni quantūuis leuissima passione. Recte ergo mentitus.

Mendacium xlv. cap. eo. Oeco. Non enim parua humili-
atio est &c. Cui Roffen. Quis dicit eam in uentris pistrinam
descendere. Non est enim cibus uentris, ut in uentrē descen-
dat, sed cib; mentis ut ait Augustinus. Recte ergo mentitus.

Mendatiū xlvi. cap. eo. Oecol. Atqui tempus humilitatis
præterijt &c. Cui Roffensis. Non præterijt humiliatiōis tem-

pas